

Lelkesen tárgyalt a szegedi pártaktíva a város életének további előrehaladásáról

(Folytatás a 3-ik oldalról)

adás történik az esetek többségében — fokozza aktivitásukat.

— A párt újjászervezése teljes egészében leköttette mind a pártszervezetek, mind a városi intéző bizottság figyelmét, s így egyrészt nagyarányú befelfordulás, kizárólag a párt problémáival való törődés jellemzi alapvetően a pártmunkát. Ennek máris kárát szenvedtük számos területen. Különösen megmutatkozik ez a gazdasági kérdésekkel való foglalkozásban.

Értékelte a beszámoló a városi intéző bizottság munkáját is.

A városi intéző bizottság ma a korábbi függetlenített apparátus körülbéli egyharmadával látja el munkáját. A pártbizottság széles aktívahálózattal dolgozik.

— A városi intéző bizottság, a pártszervezetek többsége vezetőségénél a kollektív vezetés és kollektív munka sokkal hatékonyabban érvényesül, mint bármikor az MDP idejében. Az intéző bizottsági ülések színvonala, a vita színvonala is folyamatosan fejlődik.

A városi intéző bizottság a rendszeres politikai tájékoztatással, a munka folyamatos értékelésével és a tennivalók hetenkénti, majd kéthetenkénti meghatározásával sok segítséget nyújtott a pártszervezeteknek. Több határozata ellenére is azonban el van maradva az alapszervezeti vezetőségek módszertani segítségében. Pedig erre ma különösen nagy szükség van, mert sok új elvtárs van a vezetőségekben.

A városi intéző bizottság beszámolója a pártéletben megmutatkozó helytelen jelenségekkel is foglalkozott.

Megmutatkozik az intrika, a frakció, a klikkharc, bár ennek hatása nem olyan mértékű, mint az ország több területén.

Veszélyes intrika és személyes harc alakult ki az utóbbi időben a Szegedi Kenderfonógyárban, amelyet a városi intéző bizottság külön megvizsgált.

felszámolására határozatot hozott, konkrét intézkedéseket tett. Az intrika, személyi harc nem engedhető meg.

A továbbiakban a káderés az agitációs, propaganda munkáról szólott ifj. Komócsin elvtárs. Az ellenforradalom által okozott eszmiei zűrzavar eloszlását jelenleg segítték az üzemekben, hivatalokban, intézményekben megtartott előadások, az ellenforradalom értékeléséről. A marxista-leninista esti egyetem működik Szegeden és a jövő hónapban sor kerül a vizsgákra. Előkészítés alatt áll a jövő oktatási év is.

A tömegszervezeti munkáról

A tömegszervezeti munkát elemezte ezután a beszámoló.

— A Kommunista Ifjúsági Szövetség Szegeden is ma már lényegében az egész ifjúság érdekét képviselő, egységes szervezet.

A KISZ rövid idő alatt komoly sikereket ért el a szervezetek létrehozásában, a taglétszám növelésében. A KISZ gyengesége még, hogy a szervezőmunkával nem jár együtt a belső élet, a munka tartalmának alakítása, az ifjúság kulturális, sport és egyéb igényeinek mind fokozottabb kielégítése.

Ez nem kis részben abból is adódik, hogy bár pártszervezeteink nagy lelkesedéssel nyújtottak segítséget a KISZ megalakulásához, de a megalakulás után az esetek többségében nem törődnek a KISZ-szervezetekkel.

— A szakszervezet sorainak rendezése megkezdődött. Az ellenforradalmárokat által bedobott különböző pártellenes nézetek hatása mind kevésbé tapasztalható.

A területi szakszervezeti szervek körül azonban ma sincs minden rendben. Ma már igaz, nem hangoztatják a párttól való függetlenség elvét, de gyakorlati munkájukban még nem mindenben bizonyítják, hogy ezt az elvet maradéktalanul elvetették.

A »munkástanácsokról« megállapította a beszámoló, hogy Szegeden a legtöbb helyen maradéktalanul az ellenforradalom célkitűzéseit szolgálták. Viszont nem szolgálták azt a célt, amelyet a párt és a dolgozók is szántak neki az üzemi demokrácia, a munkásönigazgatás fejlesztésében. Mivel a dolgozók ezt felismerték ezért lényegében megvonták a »munkástanácsoktól« támogatásukat.

Ma már a szegedi üzemekben, ahol még nem oszlott fel a munkástanács, ott is többnyire csak papíron létezik. Pártunk országos konferenciája ezt a kérdést is megvizsgálja és határozatokat fog hozni, hogy milyen módon biztosítsuk a munkás önigazgatás és az üzemi demokrácia fejlesztését.

A sportról szólva a beszámoló rámutatott, hogy a városi intéző bizottság és az illetékes pártszervezetek ebben a vonatkozásban keveset tettek, pedig az ellenforradalom ezen a területen is okozott károkat.

— Ideje, hogy itt is alaposan körülnézzünk és segítséget nyújtsunk az itt dolgozó kommunistaoknak és a becsületes pártönkívűl sportvezetőknek a rend helyreállításához.

Tennivalók a pártélet területén

A pártélettel kapcsolatban a főbb tennivalókat a következőkben jelölte meg a városi intéző bizottság beszámolója:

1. A párt újjászervezéséből adódó még elmaradt tennivalókat — átigazolások, felvételek, fellebbezések elbírálását — június közepéig be kell fejezni.

2. A pártba belépni kívánó volt MDP-tagok és pártönkívűliek egyéni elbírálás alapján új tagként történő felvételét — amennyiben érdemes a párttagságra — ezután is biztosítani kell. Szekciáns elzárkózni helytelen és káros.

3. Az újjászervezés befejezésével most már minden erőt a pártmunka színvonalának emelésére, a gazdasági nehézségek leküzdésére kell fordítani.

a) Biztosítsuk a párttagság egészének aktivizálását, b) A pártvezetőségeket meg kell tanítani a mostani helyzetnek megfelelő pártmunka-módszerekre. Különösen a termelés pártellenőrzése, segítése, és irányítása terén.

4. Az ellenforradalom tanulságait a személyi politikában le kell vonni. Jobban kell támaszkodni a munkásmozgalom régi harcosaira és az ellenforradalom elleni harcban kitűnt dolgozókra. Meg kell szüntetni minden személyi intrikát. Az emberek ügyeiben körültekintő, többoldalú vizsgálat alapján kell döntenie.

Az értelmiségiekkel szembeni általános bizalmatlanságot fel kell számolni. Az ellenforradalmárokkal szemben legyünk bizalmatlanok és harcosak, de ne egyes dolgozó rétegekként szemben.

5. Fordítsunk nagy gondot a tömegek közötti politikai munka fejlesztésére.

6. A párt tömegbefolyásának szélesítésére biztosítsuk a tömegszervezetek pártirányításának javítását és a tömegszervezetek erősítését.

A beszámoló ezután így folytatódott:

— Az ellenforradalom súlyos politikai, gazdasági és erkölcsi károkat okozott.

Az ellenforradalom fegyveres leverésével, politikai és gazdasági területen történő visszaszorításával azonban nem fejeződött be az ellenforradalom elleni harc.

Az elért eredmények egy pillanatra sem kelthetnek megnyugvást, önelégültséget ben-

nünk. A harc tovább folyik bonyolultabb formában az ellenforradalom teljes megsemmisítésére, de egyúttal saját korábbi hibáink kijavítására, a szocializmus építésére.

A néphatalom további szilárdítása, pártunk további erősítése mellett figyel-

Sokrétű, lelkes, bátor hangú vita

A beszámoló után megkezdődtek a hozzászólások. Harmincan jelentkeztek felszólalásra, azonban az idő rövidsége miatt tizenheten tudták elmondani véleményüket. Elsőnek Pavlovics László elvtárs szólalt fel az Újszeget Kender-Lenszövé Választól. Foglalkozott üzem pártéletével és megállapította, hogy a kommunista taggyűlései, üzem pártalapszervezetei intéző bizottságának ülései tartalmasak. Régebben hiba volt, hogy viszonylag kevesen kapcsolódtak be a pártmunkába. Most az aktivitás az egész párttagságra kiterjed. A pártmegbízatóság a pártönkívűliek szívesen vesznek. Hangoztatta, hogy az emberekkel figyelmesen, és körültekintően kell bánni. Gátat kell állítani az intrika terjedésének. Szóval tette, hogy az ellenforradalom idején percek alatt el távolították az ellenforradalmárokat a nekik nem tetsző kommunistaikat és nem kommunistaikat az üzemekből. Most azonban némely minisztériumok akadályozzák több ellenforradalmár el távolítását, mindezt azzal, hogy a jó szakember kényszerűen adják az ellenforradalmárra. Felhívta a figyelmet arra, hogy az intéző bizottságok tagjainak fontos, hogy szakmailag is képezzék magukat, hiszen csak így lehet helyes véleményt adni a gazdasági kérdésekről. Kérte, hogy az MSZMP nevét változtassa meg az országos pártértekezlet Magyar Kommunista Párt névre. Több kérdésben bírálatot gyakorolt a városi I. B. munkájáról.

Nagy István elvtárs, a Falemezgyártól szólott fel. A többi között elmondotta, hogy némely személyek igyekeznek olyan embereket befektetni, akik helytálltak az ellenforradalom idején. Hangoztatta, hogy az osztályellenességgel szemben következetes harcot kell folytatni. Az Orvostudományi Egyetem pártszervezete részéről dr. Marton elvtárs szólott fel. Hangoztatta, hogy Szeged kulturális és nevelési centrum, s ezért hiányolja, hogy a beszámoló nem elégé tért ki az ezzel kapcsolatos kérdésekre. Az értelmiség némely kérdéseit tette azután szóvá. Az értelmiségiek, az egyetemi tanárok között van olyan vélemény, hogy a pártfegyelmet nem tudják elviselni és ezért nem lépnek be a pártba. Azt hiszik tehát, hogy a pártfegyelmet fékje az egyéni gondolatnak, vagy az egyéniség kibontakozásának. A téves konklúzióval szemben fel kell venni a harcot. Van olyan vélemény is, hogy a szakmát külön kell választani a politikától. Ez is olyan kérdés, amelyre választ kell adni. A továbbiakban arról is szólt Marton elvtárs, hogy helyes lenne felújítani a népi kollégiumok rendszerét.

Fokozott harcot az ellenforradalom gazdasági és szellemi tevékenysége ellen

A Cipőipari KSZ-ből Krajcók András elvtárs szólott fel. A többi között arra is rámutatott, hogy gazdasági életünk előrehaladásának egyik gátja a sok közvetítő szerv. A gazdasági életben tovább kell csökkenteni a bürokráciát. Kérte, hogy a városi intéző bizottság még inkább fokozza a harcot az ellenforradalmi erők ellen.

Kecskeméti Péter elvtárs a Tűzoltóságtól szólott fel. Felhívta a figyelmet arra, hogy nagyon ravaszul megpróbálnak némely ellenforradalmárt átmenteni. A politikai képzés, s az éberség fontosságáról is szólt.

Makra János elvtárs az Ecsetgyárból üzemük pártéletéről beszélt. S ő is — mint a továbbiakban több felszólá-

lást — mondta befejezésül ifj. Komócsin Mihály elvtárs. A beszámolót több ízben megszakították az aktíválul résztvevők lelkes tapsai és hasonlóan nagy tapsal jutatták kifejezésre helyesléstüket a beszámoló végeztével is.

— Mi, szegedi kommunisták készülünk ily módon pártunk országos seregszemléjére, a júniusi pártértekezlet-

— csatlakozott ahhoz, hogy a párt nevét Magyar Kommunista Pártra változtassa.

Az értelmiségiek, a pedagógusok kérdéseiről szólott Turi Géza elvtárs, tanár. Hangoztatta, hogy az MSZMP idejében sikra szállt az értelmiségellenes hangulattal szemben. Ez is az értelmiségnek adott segítséget. Hangoztatta, hogy nagyon fontos az ifjúság szocialista szellemében való nevelése. A továbbiakban arról is szólt, gondot kell fordítani arra, hogy a párt szava eljusson a dolgozó parasztokhoz is. Kérte, hogy a határozati javaslatban is rögzítsék, hogy a kommunista következőket őrzi és tovább folytatja a haladó hagyományokat. Szerinte helyes lenne, ha a határozati javaslatban több helyet kapna a kulturális munka.

Szabó Sándor elvtárs a Ruhagyár pártéletéről szólott először, majd rátért a gazdasági kérdésekre. A munkástanács elnökét pedig, aki beférkőzött a pártba kizárták a kommunistaik sorából. Hangoztatta, hogy legteljesebben vissza kell állítani a jó munka megbecsülését. Becsületesen ki kell használni a munkaidő perceit. Rámutatott, hogy ez nagyon fontos, ebből nem lehet engedni, de ez nem jelentheti azt, hogy viszáterjenek a normák azon válfajaihoz, amelyek nem megfelelőek voltak.

Szabolcsi Gábor elvtárs, a Délmagyarország szerkesztőségének munkatársa a kulturális munka kérdéseiről szólott és bírálta a Szegedi Nemzeti Színház műsorpolitikáját is.

Dáni Mihály elvtárs, a MÁV Igazgatóság részéről szólott fel. Elmondotta azt is, hogy Szegeden több helyen lassan halad az ellenforradalmi elemek eltávolítása. Hangoztatta, hogy az ellenforradalom vezéralakjait huzavona nélkül, nyilvános tárgyaláson vonják felelősségre.

Tisztázzuk az elvi kérdéseket

Torma Károly elvtárs, a Konzervgyár KISZ-szervezete részéről szólott hozzá. Ő is az ellenforradalmi elemek felelősségrevonásáról beszélt, majd hangoztatta, hogy a párttagoknak az emberek között kell beszélniük a fontos kérdésekről. Kérte, hogy a pártszervezetek továbbra is segítsék a KISZ munkáját.

Karácsonyi Béla elvtárs, országgyűlési képviselő, egyetemi docens felszólalása első részében utalt arra, hogy az ifrók, újságírók milyen szerepet játszottak az ellenforradalomban. Kitért arra, hogy némely úgynevezett tudósok milyen magatartása volt az ellenforradalomban. A közvélemény Szegeden elég széles körben értesülhetett erről. Az egyetemi kommunistaik, a városi intéző bizottság, meg a helyi sajtó segített, hogy a szegedi egyetem némely vezető beosztású emberét igazi valójában ismerjék meg. Ezután részletesen boncolgatta a felsőoktatásban mutatózó hibákat.

Bár határozottan bírálta a felső oktatásban meglévő hibákat, a »tabu« professzorok tevékenységét, kijelentette: helytelen volna általánosítani, hiszen vannak olyan akadémikusok, mint Trencsényi Waldenfel, vagy Novobáczky, akikre büszkék vagyunk. Ezután erőlyes ítéletkedést követelt némely olyan személy ügyében, akiknek a »rehabilitációja« az egyetem fontos posztjaira nem helyes.

Schwarz Imréné elvtársnő, a Szőrmé- és Bőrruhakészítő üzemből a pártélet üzemi kérdéseiről beszélt. Elmondotta, hogy megkezdtek a termelés pártellenőrzését.

Biczó György elvtárs, a városi intéző bizottság tagja az ellenforradalom szegedi politikai előkészítéséről is szólt. Rámutatott arra, hogy ebben a sajtónak, a Délmagyarországnak is szerepe volt. Több más tényrt sorolt fel ezután. A továbbiakban arról szólt, hogy az elvi kérdések tisztázásához, a sajtónak ezután még inkább hozzá kell járulnia. A gazdasági problémákról beszélt a későbbiekben.

Szeged nem 1919 őszének, hanem 1919 márciusának városa

Aczél György elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja szólott fel ezután nagy tetszés közepette. Átadta a Központi Bizottság üdvözlését a város kommunistaiknak. Hangoztatta, hogy az ellenforradalom Szegeden az általános helyzetben túl nem tudott olyan mértékben úrrá lenni, abban része van a szegedi népnek és a kommunistaiknak. A »szegedi gondolat« a szegedi dolgozóktól mindig idegen maradt, mert Szeged nem 1919 őszének, hanem 1919 márciusának városa. És ez nagy különbség! Hangoztatta, még senki nem számolta meg mennyien vettek részt az ellenforradalomban az értelmiségiek, fiatalok közül, s ha meg is inogtak, nem lehet általánosítani, azt mondani, hogy általában tudatos ellenforradalmárokat. Ezt vissza kell utasítani. Beszélt arról, az ellenforradalom rendkívül nagy eszmiei zűrzavart teremtett a fejekben — könnyebb az Ullői úti házakat újjáépíteni, mint a fejből a zűrzavart kiűzni. Hangoztatta, a világon nem volt még ellenforradalom, amelyik igazi célját zászlajára írta volna. Így volt ez az elmúlt év őszén is. A régi hibákról is szólt. Igaz, hogy hibákat csináltunk a gazdasági életben? Igaz. Az ellenforradalmárokat »úgy akarták ezt megszüntetni«, hogy a kapitalizmust akarták visszaállítani. Igaz, hogy megsértettük a szocialista törvényességet? Igaz. Ezt úgy akarták »megszüntetni« az ellenforradalmárokat, hogy gyilkolták a legjobb hazafiakat. A szocialista törvényességről szólva megállapította, hogy két oldalról sértettük ezt meg: becsületes emberek, kommunistaik kerültek börtönbe, s a nép elenségei meg szabadon voltak.

A felszólalásokra ifj. Komócsin Mihály elvtárs válaszolt. A párt nevének megváltoztatásával kapcsolatban elmondotta, hogy az ilyenirányú javaslatokat továbbítják az országos pártértekezletnek, mert a döntést ebben a kérdésben ott kell meghozni. A beszámolóval kapcsolatban tett bíráló észrevételekkel egyetértett. Válasza végén ismét hangoztatta, hogy tovább kell erősíteni a pártot, növelni a pártmunka színvonalát és fokozni a tömegek közötti tevékenységet. Előterbe kell állítani a gazdasági kérdéseket. Természetesen az egységes tennivaló és egymástól nem választható el.

Törköly Ferenc elvtárs, az MSZMP városi intéző bizottságának tagja felszólalásában az ellenforradalmárokat visszaszorításának kérdéséről szólt. Rámutatott arra is, hogy vannak némely igazgatók, akik az ellenforradalmi elemekkel szemben megengedhetlenül opportunistaik.

Távírat az MSZMP Központi Bizottságának

A pártértekezletet több távirattal köszöntötték. Távíratot küldtek a Szegedi Jutárgyár kommunistaik és pártönkívűli dolgozói, a rókusai pártalapszervezetek, az Ingatlankezelő kommunistaik és pártönkívűli dolgozói és a karhatalmisták is.

A pártaktíva nagy lelkesedéssel a következő táviratot küldte az MSZMP Központi Bizottságának:

„A szegedi pártaktíva-ülés résztvevői harcos kommunista üdvözlésüket küldik a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának. Szeged kommunistaik megtárgyalták a szegedi ellenforradalom lefolyásának és az azóta eltelt időszaknak termelési és pártszervezési tapasztalatait. Egyhangúlag kifejezésre juttatták: helyeslik és készek minden erejükkel támogatni a párt és a kormány célkitűzéseit, az ellenforradalmi erők teljes megsemmisítéséért és a szocialista építőmunkánk győzelméért.

A szegedi kommunista aktíválul résztvevői.

A pártaktíva-értekezlet a bevezető határozatot hozta:

A városi pártaktíva-értekezlet határozata

Szeged kommunistaik a május 26-án megtartott aktíválulán megtárgyalták az ellenforradalom szegedi lefolyásának, az azóta eltelt idő alatt végzett politikai és gazdasági munkának, valamint a párt újjászervezésének tapasztalatait. Az aktíválul megállapította, hogy a pártnak az elmúlt hat és fél hónap alatt végzett munkája helyes volt, majd a következő határozatot hozta:

A párt és az állami élet minden területén a legfontosabb feladat, hogy kíméletlenül harcoljunk az ellenforradalom erők ellen, azok megsemmisítéséig.

Haladéktalanul el kell távolítani helyükről és törvényes úton a legszigorúbban felelősségre kell vonni azokat a személyeket, akik súlyos gazdasági, politikai és erkölcsi

(Folytatás az 5-ik oldalon)